

Próżna

Dzielnice: Śródmieście

Osiedla: Śródmieście Północne

Atrybuty: Nazwy pochodzące od wyrazów pospolitych Emocje, cechy charakteru

Rok utworzenia nazwy: 1770

Opis

Ulica, w chwili nadania nazwy, nie była zabudowana.

Do 1960.10.14 taką samą nazwę nosiła dzisiejsza ul. Buchalteryjna.

Ciekawostki

Powstała na pocz. XVIII w. jako łącznik ul. Marszałkowskiej z ul. Zielną i nosiła wtedy nazwę Ogrodowa. W 1770 roku zmieniono jej nazwę na Próżna. Była to jedna z ulic powstałej w roku 1757 jurydyki Bielino. W 1794 roku włączono ją do Warszawy wraz z całą jurydyką a w 1862 roku przedłużono ją do pl. Grzybowskiego. Przed wojną ulica była w pełni żydowska; ludność zajmowała się handlem art. żelaznymi i tanią literaturą, wygrzebaną ze składów makulatury. W 1939 roku spłonął kawałek ulicy między Zielną i Marszałkowską, który po wojnie, za zgodą Biura Odbudowy Stolicy, nie został odbudowany. Rok później ulica została włączona w obręb getta a u wylotu do ul. Marszałkowskiej postawiony został mur. Kilka miesięcy później mur został przesunięty aż do ul. Zielnej a w IV 1941 roku ulica znalazła się poza terenem getta, co spowodowało przymusowe wysiedlenie wszystkich mieszkańców. Po wojnie jednak większość zabudowy ulicy ocalała, stanowiąc dziś prawdziwy skansen. Od 2004 roku corocznie odbywa się tu Festiwal Kultury Żydowskiej Warszawa Singera.

Stan obecny:

Nr 3: przed wojną mieścił się tu Dom Bankowy Szereszewskich. Był to jeden z najważniejszych banków żydowskich.

Nr 6: Kamienica. W 1881 roku amerykańska firma Bell Telephone Co uruchomiła tu centralę systemu telefonicznego i zamontowała w Śródmieściu 200 aparatów

Nr 7: kamienica Szejwacha Batawii. Powstała wg proj. Franciszka Braumana. W okresie międzywojennym działała tu słynna restauracja Ignaca Blumenfelda. Po uwłaszczeniu dekretem Bieruta stopniowo popadała w ruinę. Władza ludowa chciała ją zburzyć w 1987 roku, ale obrońcy

zabytków do tego nie dopuścili. Obecnie właścicielem jest firma Warimpex AG.

Nr 9: kamienica. Powstała wg proj. Franciszka Braumana. Podczas okupacji hitlerowskiej częściowo zburzona, gdyż mieściła się w niej kwatera 9. Kompanii Baonu "Kiliński". Po uwłaszczeniu dekretem Bieruta stopniowo popadała w ruinę. Władza ludowa chciała ją zburzyć w 1987 roku, ale obrońcy zabytków do tego nie dopuścili. Obecnie właścicielem jest firma Warimpex AG.

Nr 10: Pawilon Instytutu Kultury Austriackiej. Powstał ok. 1965 roku wg proj. Jana Bogusławskiego i Bohdana Gniewiewskiego

Kamienica Olszewskiego. Przed wojną swoją pracownię architektoniczną miał tu Antoni Leon Olszewski, kierownik pierwszego w Warszawie przedsiębiorstwa telefonicznego, a także organizator sieci telefonicznej w Kielcach, Włocławku, Radomiu i Kutnie.

Nr 12: kamienica Perlmana i Nożyka. Powstała wg proj. Franciszka Braumana. Po uwłaszczeniu dekretem Bieruta stopniowo popadała w ruinę. Dziś jest jedyną z historycznej zabudowy, w której jeszcze mieszkają lokatorzy.

Nr 14: kamienica Majera Wolanowskiego (przedwojenny drugi adres: pl. Grzybowski 6). Powstała wg proj. Franciszka Braumana pod koniec XIX w. dla właściciela dużej fabryki wyrobów metalowych, specjalizującej się w produkcji łańcuchów, drutów, śrub i gwoździ (po jego śmierci w 1900 roku stała się własnością jego córki Chany Graff). Charakteryzowała się dwiema bramami, dwoma elewacjami, kutymi ręcznie balustradami. W budynku była sala modlitw oraz mykwa. W okresie międzywojennym działały tu: sklep spożywczy Jakuba Sharfmana, sklep z artykułami blaszanymi Lebensolda, sklep z artykułami żelaznymi Schlossberga, sklep z artykułami mleczarskimi oraz sklep z tytoniem oraz pracownia rymarska Mordki Berghauera. Po uwłaszczeniu dekretem Bieruta stopniowo popadała w ruinę. Obecnie niezamieszkała.

Data nadania nazwy: 1770 rok
